

A jog uralma

VISSZHANG - LXV. évfolyam, 4. szám, 2021. január 29.

Enyedi Nagy Mihály fontos kérdésre irányította a figyelmünket ([Előválasztást!](#), *ÉS*, 2021/3., jan. 21.). Megannyi megoldandó feladatot sorol fel, a köztársasági elnök kiválasztásától az önkormányzatiságon át a IV. köztársaság számos alapvetéséig. Talán többet is, mint amennyit az Agora terjedelme emészthetően elbírna.

A lényeg azonban kirajzolódik. A sok helyről jött, eltérő ideológiájú, de a választás jelenlegi rendszere együvé kovácsolta ellenzéknek csak világosan megrajzolt, érthető és egyszerű cél kitűzésével lehet a siker reményében mozgósítani a szavazóit, a szavazókat. Normális esetben egymással rivalizáló részprogramoknak kéne versenyezniük a győzelemért. Most nem ez a feladat áll előttünk. Megvalósíthatót, mozgósítót kell ígérniük.

Nem egyszerű választás előtt állunk, mint a normális polgári demokráciákban. Nem kormányváltás a cél, hanem rendszerváltás. Hazánk történelmében a rendszerváltás mindig külső erők hatására valósult meg. A Monarchiát az első, a király nélküli királyságot a második világháború söpörte el. A létező szocializmus bukásához a szovjet birodalom összeomlása kellett. Történelmünkben a forradalmak mind elbuktak. A külső erők és a belső árulások miatt egyszer sem vezettek diadalra. Kellott egy külső lökés a váltáshoz.

A mai napig előttem van bölcs professzorom lemondó legyintése, amikor mi, a nyolcvanas évek elején már a robbanást vizionáltuk. Szerinte ami van, az nem robban, hanem maximum szétcsúszik, mint az a bizonyos. Milyen igaza lett. Alig tíz év múlva szétcsúszott. Meggyőződésem, hogy a mai rendszer is erre a sorsra jutna. De most nincs olyan külső, kényszerítő erő, ami miatt ezt ki kéne várunk.

Ehhez azonban egy nem szokványos, nem normál üzemmenetű választást kell megnyerni. A Magyarorszáért, a Köztársaságért c. megállapodásukban a pártok egyszerre mondanak sokat és keveset. Keveset, mert ezeket a pontokat számos hasonlóan fontossal lehetne kiegészíteni, és sokat, mert elvész köztük a lényeg.

Az, amit Enyedi is felvet, hogy a korszakváltás felemlegetése mellett elsiklik a rendszerváltás mint lényeg és mozgósítási erő. Pedig ez a feladat vár ránk, mert Magyarországon újra a jog uralmát kell felépíteni.

Ebben sűrűsödik minden, ami ahhoz kell, hogy újjáépítsük Magyarországot, a társadalmunkat. Ezt kell megfogalmazni és az ehhez vezető utat kell kijelölni. Nem kell többet ígérni, csak ezt, és megmagyarázni ennek a lényegét és értelmét. Nem pártok és személyek akarnak nyerni, hanem egy cél érdekében szövetkezett erők, amelyek a társadalom egészét kívánják szolgálni ezzel. Nem valakik ellen, hanem mindannyiunkért.